

M1 - Socialinė ekonomika. PROMISE sistema: Iššūkiai, galimybės ir poveikis

Kurso aprašymas:

Šiame modulyje besimokantieji nagrinės pagrindines socialinės ekonomikos sąvokas, gerai supras jos apibrėžimus, principus ir tikslus. Taip pat bus aptariama PROMISE sistema, jos svarba, sudedamosios dalys ir įvairios įgyvendinimo formos. Besimokantieji analizuos iššūkius ir galimybes, susijusius su šios sistemos taikymu, ir atras veiksmingas strategijas jiems spręsti. Be to, bus nagrinėjamas socialinės ekonomikos ekonominis, aplinkosauginis ir socialinis poveikis, įskaitant sėkmės istorijas ir geriausią praktiką.

Kurso tikslai:

- I. Suprasti teorinius ir koncepcinius socialinės ekonomikos pagrindus, įskaitant jos apibrėžimą, principus ir tikslus.
- II. Analizuoti ir vertinti PROMISE sistemą, suprasti jos svarbą ir pagrindines sudedamąsias dalis.
- III. Nustatyti ir suprasti iššūkius ir galimybes, kylančius įgyvendinant socialinės ekonomikos praktiką, ir parengti strategijas, kaip juos veiksmingai spręsti.
- IV. Įvertinti socialinės ekonomikos ekonominį, aplinkosauginį ir socialinį poveikį ir pripažinti, kokią naudą ji gali duoti tvarumui ir bendruomenės vystymuisi.
- V. Analizuoti socialinės ir ekonomikos įgyvendinimo atvejų tyrimus ir geriausią praktiką, įskaitant technologijų ir skaitmeninio naudojimą, siekiant skatinti jos diegimą ir didinti teigiamą poveikį.

Turinys

1. Socialinės ekonomikos samprata ir pagrindai	3
1.1. Socialinės ekonomikos apibrėžimas.....	3
1.2. SE principai ir vertybės:.....	3
1.3. Socialinės inovacijos ir verslumas.....	3
2. PROMISE sistemos analizė	6
2.1. PROMISE sistemos ir komponentų aprašymas.....	6
2.2. PROMISE sistemos sudedamosios dalys ir metodai.....	6
2.3. PROMISE sistemoje esančių iššūkių ir galimybių paaiškinimas.....	7
3. Socialinės ekonomikos poveikis	8
3.1. Socialinės ekonomikos ekonominė nauda.....	8
3.2. Poveikis tvarumui ir aplinkai.....	8
3.3. Socialinės ekonomikos poveikis visuomenei ir bendruomenei.....	9
4. Iššūkiai ir galimybės įgyvendinant socialinę ekonomiką	9
4.1. Socialinės ekonomikos praktikos diegimo iššūkių ir galimybių nustatymas.....	10
4.2. Ekonominių, socialinių ir aplinkosaugos tikslų iššūkių pavyzdžiai.....	10
4.3. Strategijos, skirtos iššūkiams ir galimybėms spręsti ir mažinti.....	10
5. Praktinis įgyvendinimas - verslumo priemonė	11
5.1. Geresnė verslumo politikos priemonė.....	11
5.2. ES lygmeniu veikiančios socialinės ekonomikos tinklai.....	13
Nuorodos	15

1. Socialinės ekonomikos samprata ir pagrindai

1.1. Socialinės ekonomikos apibrėžimas

Socialinė ekonomika (SE) valdoma remiantis bendrais bruožais, principais ir vertybėmis, tokiomis kaip asmens ir socialinio tikslo viršenybė prieš kapitalą, savanoriška ir atvira narystė bei demokratinis valdymas. Siekiama patenkinti žmonių poreikius laikantis teisingumo ir tvarumo principų. Pelnas reinvestuojamas į kokybiškų darbo vietų kūrimą ir išlaikymą, socialinio tikslo siekiančios veiklos plėtojimą arba paskirstomas kolektyviai, atsižvelgiant į asmeninį narių indėlį.

1.2. SE principai ir vertybės:

- Orientacija į bendrąjį interesą, **bendrajį gėrį** ir **teigiamą socialinį poveikį**.
- Pelno nesiekiantis arba ribotas ir skaidrus pertekliaus paskirstymas, susijęs su **žmonėmis**, o ne su kapitalu.
- **Demokratinis** veikimas ir valdymo sistemos, priimant sprendimus ir dalyvaujant, apimančios įvairias subjektų sudarančias grupes.
- **Feministinė** socialinė transformacija ir **lyčių lygybė**.
- Stabilus užimtumas, **sąžiningi** ir **kokybiški** darbo santykiai ir teisingas darbo užmokestis.
- **Įsipareigojimai aplinkosaugos srityje**.
- Įsišaknijimas teritorijoje ir dalyvavimas socialinėje sistemoje.
- Veiklos, valdymo sistemos, valdymo, pertekliaus paskirstymo ir atlyginimų **skaidrumas**.
- Bendradarbiavimas su kitomis SE iniciatyvomis.

1.3. Socialinės inovacijos ir verslumas

Socialinės inovacijos ir verslumas yra labai svarbūs socialinės ekonomikos aspektai. Jie apima novatoriškų sprendimų, skirtų visuomenės problemoms spręsti, kūrimą ir teigiamo socialinio poveikio darymą.

Socialinės inovacijos

Tai naujų idėjų, procesų ar sprendimų, kuriais sprendžiamos socialinės ir aplinkosaugos problemos, kūrimas ir įgyvendinimas. Tai apima kūrybišką mąstymą, kaip spręsti tokias problemas kaip skurdas, nelygybė, sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas ir tvarumas. Socialinės inovacijos gali paskatinti kurti naujas socialinės ekonomikos įmones arba pritaikyti esamas įmones, kad jos geriau tenkintų naujus poreikius.

Co-funded by
the European Union

Poveikis ir socialinė transformacija. Socialinių inovacijų tikslas turi būti socialinės problemos sprendimas.

Tarpsektorinis bendradarbiavimas. Socialinės inovacijos neatsiranda pavieniui. Dažnai yra erdvių, kuriose privatusis, viešasis ir kiti sektoriai dirba kartu.

Ekonominis tvarumas ir ilgalaikis gyvybingumas. Nors siekiama spręsti socialines problemas, finansinėje strategijoje taip pat akcentuojamas savarankiškumas ir orientacija į rezultatus.

Inovacijos tipas

Apskritai yra du tipai: **atviros** ir **uždaros inovacijos**.

Pirmoji grindžiama tuo, kad suinteresuotosios šalys gali laisvai kopijuoti idėją ir ją pritaikyti. Antrasis grindžiamas intelektine nuosavybe, pagal kurią žinios priklauso autoriui. Pirmasis tipas paprastai yra labiau paplitęs.

Plėtimas ir kopijavimas. Šiame vis labiau globalėjančiame pasaulyje svarbu, kad socialines inovacijas būtų galima pakartoti kitur ir padidinti jų mastą. Dauguma aplinkos ir socialinių problemų yra pasaulinės.

PROJEKTAS: AWA - UPIŲ VALYMO MUILAS

Paveikslas 1. SEQ Paveikslas | ARABIC:
Peru moteris su muilu rankoje*

Peru, kaip ir kituose pasaulio regionuose, vis dar paplitusi praktika skalbti drabužius upėse. Deja, upėse skalbiami drabužiai dažnai būna labai užteršti muilu, nes vanduo, kuriame skalbiami drabužiai, taip pat yra vanduo, kurį jie geria, naudoja laistyti laukus ir ruošti maistą.

Būtent siekiant pakeisti šią situaciją ir buvo sukurtas Awa - pirmasis muilas, sudarytas iš mikroorganizmų, galinčių valyti drabužius ir upių taršą.

PROJEKTAS: PER GERAI, KAD IŠVYKTUMĖTE

Programėlės tikslas - sujungti naudotojus su įmonėmis, turinčiomis maisto perteklių, kad būtų galima mėgautis kokybišku maistu, o ne jį išmesti. Vartotojai gauna skanų maistą už mažesnę kainą, įmonės sulaukia naujų klientų ir susigrąžina išlaidas, o planetai tenka mažiau švaistyti maisto. Laimi visi!

Paveikslas 2: SEQ Paveikslas | ARABIC
Pristatomas programėlės užsakymas*

SCALE-UP: Projekto Nr. 2022-1-ES01-KA220-VET-000087577

Šis projektas finansuojamas remiant Europos Komisijai. Šis leidinys atspindi tik autoriaus požiūrį, todėl Europos Komisija, jos institucijos ir Švietimo mainų paramos fondas negali būti laikomi atsakingi už šios medžiagos turinį ir bet kokį pateikiamos informacijos naudojimą.

Socialinis verslumas

Tai socialinių pokyčių modelis, kuriame misija padėti pažeidžiamiausiems pasaulio gyventojams derinama su verslumo principais ir privataus sektoriaus praktika, siekiant sukurti teisingesnį ir tvaresnį pasaulį. Šia prasme socialinio verslumo tikslas - gauti pelną socialiniu ar aplinkosauginiu aspektu, tuo pat metu gaunant ekonominį pelną.

Ar socialinio verslo įmonė gali gauti pelno?

Galite manyti, kad toks verslumas yra utopinis ir beveik neįmanomas, nes jo struktūra yra ir pelno siekianti, ir socialinės gerovės. Tačiau mes jums sakome, kad tai pelninga!

Nors jos tikslas yra socialinis, ji vis tiek yra verslas. Todėl ji turi būti valdoma kaip tokia. Kitaip tariant, priimant nuoseklius ir kontroliuojamus sprendimus, tinkamai administruojant, skelbiant informaciją ir taikant gerą strategiją.

Atlikite rinkos tyrimą

Socialinių ir aplinkosaugos problemų yra visur, tačiau turite patvirtinti, kad galite užmegzti ryšį su žmonėmis per savo prekės ženklą, produktą ar paslaugą.

Nepamirškite pardavimo svarbos

Kaip ir bet kuriame kitame tradiciniame versle, turite parduoti. Taip, galite priimti aukas, bet nepamirškite, kad nesate nuo jų priklausomi, todėl į pardavimo strategijas įdėkite širdies.

Pasinaudokite viskuo, kas nuo jūsų priklauso

Suraskite žmonių, kurie norėtų jums padėti kaip prekės ženklo ambasadoriai;

- naudoti gerą skaitmeninės rinkodaros strategiją;
- apibrėžkite savo prekės ženklą, kad užmegztumėte ryšį su tikrais klientais;
- ištikite, kaip plečiasi didelės tradicinės įmonės;
- pasitelkite vaizduotę!

2. PROMISE sistemos analizė

2.1. PROMISE sistemos ir komponentų aprašymas

PROMISE sistema parodo daugialypę įtaką vienam verslo veiksmui. Ją sukūrė Stermanas, Jay ir jo kolega Roberto Rigobo, MIT profesoriai ir ekonomistai.

Akronimas PROMISE yra kilęs iš kiekvieno sistemos lygmens. Ji parodo, kaip žmonės dirba vieni su kitais (asmeninis / santykinis), įmonėje (organizacinis), veikiami rinkos ir kitų institucijų, tokių kaip vyriausybė ir NVO. Visuomenė (pvz., potencialūs darbuotojai) ir gamtinė aplinka (pvz., turimi išteklių) sudaro dar platesnį apribojimų rinkinį. Įtakos kryptys veikia abiem kryptimis, ir kiekvienas lygmuo daro įtaką kitiems.

2.2. PROMISE sistemos sudedamosios dalys ir metodai

Žmonės ir profesinis tobulėjimas: Pabrėžia, kad svarbu investuoti į asmenų augimą ir tobulėjimą socialinėje ekonomikoje. Jame pripažįstama, kad gerai išvystyta darbo jėga yra kertinis akmuo siekiant socialinių ir ekonominių tikslų.

Apdovanojimai, pripažinimas ir paskatos: Pripažįsta, kad teisingas ir prasmingas atlygis, pripažinimas ir paskatos yra labai svarbūs motyvuojant asmenis ir komandas. Socialinės ekonomikos kontekste šie mechanizmai gali skatinti bendradarbiavimo ir socialinio poveikio kultūrą.

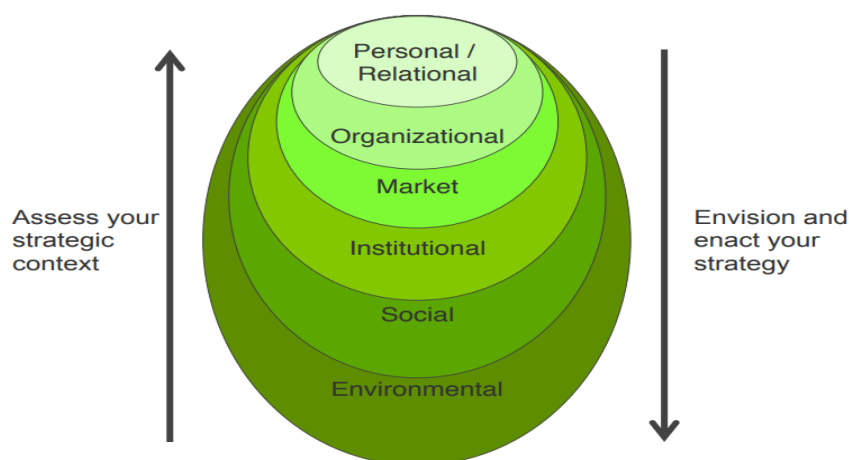
Organizacija, hierarchija ir vadovavimo stiliai: Labai svarbu suprasti organizacijos struktūrą, hierarchiją ir vadovavimo stilius. Pripažįstama, kad socialinėje ekonomikoje demokratiškesni ir dalyvavimu grindžiami vadovavimo stiliai dažnai geriau atitinka pagrindinę misiją - tenkinti socialinius ir aplinkosaugos poreikius.

Valdymo sistema: PROMISE sistemoje pabrėžiama patikimos valdymo praktikos svarba, siekiant užtikrinti, kad išteklių būtų optimaliai naudojami socialinėms ir aplinkosaugos misijoms vykdyti.

Inovacijos ir kritinis mąstymas: Socialinės ekonomikos organizacijoms labai svarbu skatinti inovacijas ir kritinį mąstymą. Šios organizacijos dažnai sprendžia sudėtingus visuomenės uždavinius, o novatoriški sprendimai yra labai svarbūs jų sėkmei.

Strateginė ateitis: Socialinės ekonomikos srityje, kuri nuolat kinta, labai svarbu turėti į ateitį orientuotą strategiją. PROMISE sistemoje pabrėžiama strateginio planavimo, suderinto su ilgalaikiais socialiniais ir aplinkosaugos tikslais, svarba.

Darbuotojų patirtis: Teigiama darbuotojų patirtis yra labai svarbi. Įsitraukę ir patenkinti darbuotojai yra labiau linkę įsipareigoti socialinės ekonomikos organizacijos misijai ir tikslams.

Paveikslas 4. PROMISE sistema

2.3. PROMISE sistemoje esančių iššūkių ir galimybių paaiškinimas

Nors PROMISE sistema suteikia tvirtą pagrindą sėkmingai socialinei ekonomikai, ji taip pat yra neatsiejama:

Žmonių ugdymas ir išteklių apribojimai

Kyla įtampa tarp investicijų į žmonių vystymąsi ir ribotų išteklių valdymo. Organizacijos turi suderinti įgūdžių tobulinimo poreikį su finansiniu tvarumu.

Atlyginimų teisingumas ir veiksmingumas

Teisingo atlygio ir pripažinimo užtikrinimas kartais gali prieštarauti veiksmingam išteklių paskirstymui. Būtina rasti pusiausvyrą.

Hierarchija ir dalyvaujamoji lyderystė

Hierarchinės struktūros gali prieštarauti socialinės ekonomikos organizacijose siekiamam dalyvaujamojo vadovavimo tikslui. Subalansuoti šias struktūras gali būti sudėtinga.

Inovacijos ir stabilumas

Skatinti inovacijas ir kartu išlaikyti veiklos stabilumą gali būti kompromisas. Organizacijos turi veiksmingai valdyti pokyčius.

SCALE-UP: Projekto Nr. 2022-1-ES01-KA220-VET-000087577

Šis projektas finansuojamas remiant Europos Komisijai. Šis leidinys atspindi tik autoriaus požiūrį, todėl Europos Komisija, jos institucijos ir Švietimo mainų paramos fondas negali būti laikomi atsakingi už šios medžiagos turinį ir bet kokią pateikiamos informacijos naudojimą.

Trumpalaikis ir ilgalaikis dėmesys

Norint suderinti trumpalaikius poreikius su ilgalaikiais socialiniais ir aplinkosaugos tikslais, reikia kruopštaus strateginio planavimo.

Darbuotojų pasitenkinimas ir organizacijos tikslai

Kartais, norint teikti pirmenybę darbuotojų pasitenkinimui, gali tekti priimti sprendimus, kurie mažiau atitinka tiesioginius organizacijos tikslus.

3. Socialinės ekonomikos poveikis

Socialinė ekonomika, pasižyminti unikaliais principais ir tikslais, atlieka svarbų vaidmenį formuojant mūsų visuomenę ir ekonomiką. Panagrinėkime jos poveikį įvairiose srityse:

3.1. Socialinės ekonomikos ekonominė nauda

Socialinė ekonomika kuria įvairiapusę ekonominę naudą:

- **Darbo vietų kūrimas:** Socialinės ekonomikos subjektai, tokie kaip kooperatyvai, socialinis verslas ir pelno nesiekiančios organizacijos, labai prisideda prie darbo vietų kūrimo. Jie dažnai orientuojasi į sektorius, kurie yra gyvybiškai svarbūs bendruomenės gerovei, kaip antai sveikatos priežiūra, švietimas ir mokymas, aplinkos apsauga.
- **Vietos ekonominė plėtra:** Šis metodas skatina ekonomikos augimą vietos lygmeniu, investuojant į vietos įmones, infrastruktūrą ir paslaugas.
- **Inovacijos ir atsparumas:** Socialinės ekonomikos subjektai dažnai diegia inovacijas, kad galėtų spręsti opias visuomenės problemas. Jų sprendimus lemia įsipareigojimas siekti socialinės ir aplinkos gerovės, todėl kuriami tvarūs ir atsparūs ekonominiai modeliai. Šios inovacijos prisideda prie ekonomikos įvairinimo ir augimo.
- **Socialinės vertės kūrimas:** Socialinė ekonomika kuria ekonominę vertę ir kartu daro socialinį poveikį. Užuoat siekusios vien tik maksimalaus pelno, šios organizacijos reinvestuoja savo perteklių socialiniams ir aplinkosaugos tikslams pasiekti. Toks dvejopas požiūris padeda kurti labiau subalansuotą ir įtraukią ekonominę sistemą.

3.2. Poveikis tvarumui ir aplinkai

- **Aplinkosaugos valdymas**
Socialinės ekonomikos subjektai dažnai teikia pirmenybę tvariai praktikai ir aplinkos išsaugojimui.
 - Ekologiški gamybos metodai
 - Atliekų mažinimas
 - Atsakingas vartojimas

SCALE-UP: Projekto Nr. 2022-1-ES01-KA220-VET-000087577

Šis projektas finansuojamas remiant Europos Komisijai. Šis leidinys atspindi tik autoriaus požiūrį, todėl Europos Komisija, jos institucijos ir Švietimo mainų paramos fondas negali būti laikomi atsakingi už šios medžiagos turinį ir bet kokį pateikiamos informacijos naudojimą.

- **Bendruomenės aplinkosaugos iniciatyvos**
Socialinės ekonomikos organizacijos dažnai įtraukia bendruomenės į aplinkosaugos iniciatyvas.
 - Medžių sodinimas
 - Švarios energijos projektai
 - Atliekų mažinimo programos
- **Tvarios tiekimo grandinės:**
Socialinis verslas, priklausantis socialinei ekonomikai, dažnai kuria etiškas ir tvarias tiekimo grandines.
 - Sąžininga darbo praktika
 - Aplinkai nekenksmingos medžiagos
- **Atsparumas klimato kaitai:**
Skatindama tvarų vystymąsi ir atsparumo didinimo iniciatyvas, socialinė ekonomika prisideda prie klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos.
 - Tvarus žemės ūkis
 - Pasirengimas nelaimėms
 - Žaliosios infrastruktūros projektai

3.3. Socialinės ekonomikos poveikis visuomenei ir bendruomenei

- **Socialinė įtrauktis:** Socialinės ekonomikos organizacijos daugiausia dėmesio skiria socialinių poreikių tenkinimui ir įtraukties skatinimui.
 - marginalizuotų arba nepalankioje padėtyje esančių asmenų įdarbinimas
 - Ekonominė ir socialinė integracija
- **Bendruomenės įgalinimas:** Jų įtraukimas į sprendimų priėmimo procesus.
 - Kooperatinė nuosavybė
 - Dalyvaujamojo valdymo modeliai
- **Vietos plėtra:** Socialinė ekonomika teikia pirmenybę vietos ir bendruomenės vystymuisi.
 - Investicijos į bendruomenės infrastruktūrą, švietimą ir sveikatos priežiūrą
 - Bendros gyvenimo kokybės gerinimas
 - Parama kultūros išsaugojimui ir paveldui
- **Socialinis kapitalas:** Skatindama bendradarbiavimą ir solidarumą, socialinė ekonomika skatina socialinio kapitalo plėtrą bendruomenėse.
 - Pasitikėjimo, abipusiškumo ir socialinių tinklų stiprinimas
 - Teigiamas poveikis bendruomenės atsparumui ir gerovei

4. Iššūkiai ir galimybės įgyvendinant socialinę ekonomiką

Perėjimas prie socialinės ir žiedinės ekonomikos yra labai svarbus tvariam vystymuisi, tačiau neapsieina be iššūkių. Panagrinėkime pagrindinius aspektus:

4.1. Socialinės ekonomikos praktikos diegimo iššūkių ir galimybių nustatymas

Pelnas ir socialinis poveikis

Organizacijos dažnai susiduria su iššūkiu tarp pelno maksimizavimo ir socialinio poveikio didinimo. Rasti tinkamą pusiausvyrą tarp finansinio tvarumo ir socialinių misijų vykdymo gali būti sudėtinga.

Trumpalaikiai ir ilgalaikiai tikslai

Trumpalaikių finansinių tikslų ir ilgalaikių socialinių ir aplinkosaugos tikslų derinimas gali būti kompromisas. Investicijos į tvarią praktiką gali būti susijusios su pradinėmis išlaidomis, tačiau duoti ilgalaikės naudos.

Išteklų paskirstymas

Ištekliai, skiriami neatidėliotiniams socialiniams poreikiams tenkinti arba investuoti į žiedinės ekonomikos iniciatyvas, gali konkuruoti tarpusavyje. Priimant sprendimus reikia atsižvelgti į tai, kuriems tikslams teikiama pirmenybė.

4.2. Ekonominių, socialinių ir aplinkosaugos tikslų iššūkių pavyzdžiai

Ekonominių, socialinių ir aplinkosauginių tikslų prieštaravimų socialinės ir žiedinės ekonomikos kontekste pavyzdžiai:

- **Produkto dizainas:** Produktų projektavimas, siekiant užtikrinti žiediškumą (pvz., lengvą perdirbimą), gali padidinti gamybos sąnaudas (ekonominė įtampa), bet sumažinti poveikį aplinkai (nauda aplinkai).
- **Vartotojų elgsena:** Tvaraus vartotojų elgesio skatinimas gali pareikalauti papildomo švietimo ir paskatų (socialinės pastangos), tačiau dėl to sumažės išteklių vartojimas (nauda aplinkai).
- **Tiekimo grandinės pasirinkimai:** Pasirinkti tiekėjus, kurie laikosi griežtos socialinės ir aplinkosaugos praktikos, gali būti susiję su didesnėmis išlaidomis (ekonominė įtampa), tačiau tai atitinka tvarumo tikslus.

4.3. Strategijos, skirtos iššūkiams ir galimybėms spręsti ir mažinti

Toliau pateikiame keletą patarimų, kaip spręsti ir mažinti šias problemas ir galimybes, kuriuos organizacijos gali taikyti:

1. **Integruotas sprendimų priėmimas:** Priimdamos sprendimus organizacijos turėtų laikytis holistinio požiūrio, pagal kurį atsižvelgiama į ekonominius, socialinius ir aplinkosaugos veiksnius. Integruotos sistemos, pavyzdžiui, "Triguba apatinė linija" (socialinė, aplinkosauginė ir ekonominė), gali padėti subalansuoti šiuos tikslus.

2. **Inovacijos:** Skatinti produktų, paslaugų ir verslo modelių inovacijas, kad būtų rasti sprendimai, atitinkantys ekonominius, socialinius ir aplinkosaugos tikslus. Kūrybiškas problemų sprendimas gali padėti pasiekti abiem pusėms naudingų rezultatų.
3. **Suinteresuotųjų šalių dalyvavimas:** Bendradarbiavimas su suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant darbuotojus, klientus ir bendruomenes, siekiant suprasti jų prioritetus ir problemas. Jų įtraukimas į sprendimų priėmimą gali padėti pasiekti labiau subalansuotų ir sėkmingesnių rezultatų.
4. **Ilgalaikis planavimas:** Sukurti ilgalaikius strateginius planus, kuriuose pirmenybė teikiama tvarumui. Nors gali prireikti trumpalaikių ekonominių aukų, ilgalaikė nauda, susijusi su socialiniu poveikiu ir poveikiu aplinkai, gali atsverti šias išlaidas.
5. **Poveikio vertinimas:** Įdiegti patikimas stebėsenos ir vertinimo sistemas, kad būtų galima stebėti socialinių ir žiedinės ekonomikos iniciatyvų poveikį. Duomenimis grindžiamas sprendimų priėmimas gali padėti nustatyti sritis, kuriose galima sumažinti kompromisus.

5. Praktinis įgyvendinimas - verslumo priemonė

Europoje yra 2,8 mln. socialinės ekonomikos subjektų, kuriuose dirba 13,6 mln. žmonių ir kurie siūlo sprendimus pagrindinėms mūsų visuomenės problemoms spręsti. Didesnė parama socialinei ekonomikai ne tik kuria darbo vietas, bet ir leidžia organizacijoms didinti savo socialinį poveikį visoje ES. Dėl šios priežasties Europos Komisija 2021 m. pasiūlė veiksmų planą.

5.1. Geresnė verslumo politikos priemonė

Verslumas yra svarbus inovacijoms, darbo vietų kūrimui ir augimui. Jis taip pat gali sustiprinti socialinę įtrauktį ir spręsti visuomenės problemas, įgyvendinant įtraukiojo ir socialinio verslumo politiką.

KAS TAI YRA?

Tai internetinė priemonė, skirta vietos, regioninio ir nacionalinio lygmens politikos formuotojams ir kitiems suinteresuotiesiems asmenims, norintiems išsiaiškinti, kaip viešoji politika gali:

1. Remti jaunimo, moterų, migrantų ir bedarbių verslo kūrimą ir savarankišką užimtumą.
2. Remti socialinio verslo plėtrą.

KAIP TAI VEIKIA?

- Skatina mąstyti apie įtraukią ir socialinio verslumo politiką ir programas.
- Skatina mokymąsi remiantis tarptautine gerąja patirtimi.
- Gerina įtraukios ir socialinio verslumo politikos kūrimą ir įgyvendinimą.
- Skirta įvairioms suinteresuotosioms šalims, pavyzdžiui, politikos formuotojams, verslo asociacijoms ir tinklams, prekybos rūmams, finansų teikėjams.
- Veikia 24 kalbomis.

KĄ GALITE GAUTI?

Atlikite trumpą savianalizę apie dabartinę įtraukiojo ir socialinio verslumo politiką bei programas savo mieste, regione ar šalyje ir sužinokite, kokių išteklių turite aplink save.

Vertinimai

Įvertinkite savo socialinio verslumo ekosistemą

Ši priemonė leidžia įvertinti, ar dabartinė politika ir programos sudaro sąlygas socialiniam verslui pradėti ir plėstis bei jį remti. Vertinimą sudaro septyni moduliai su apmąstymus skatinančiais klausimais, apimančiais įvairias socialinio verslo ekosistemos veiklos sritis. Jų metu turėsite įvertinti savo kontekstą.

Ištekliai

Čia galite rasti politikos gairių ir atvejų analizių apie pagrindinius politikos klausimus, susijusius su įtraukioju ir socialiniu verslumu. Ką čia galite rasti?

- Įvairių tipų mokymas ir mentorystė
- Verslo instruktavimas
- Įvairios verslininkų asociacijos
- Verslumo skatinimo fondas
- Verslo angelai

Bendri rezultatai

Čia galite pasidalyti savo patirtimi ir nueitu keliu, palikti grupės vertinimo pėdsaką ir užmegzti ryšius.

Galite pateikti svarbią pagrindinę informaciją ir pasidalyti kontaktiniais duomenimis, jei norėtumėte, kad su jumis susisiektų suinteresuotosios šalys iš kitų teritorijų. Taip pat galite rasti esamų grupių atliktų vertinimų rezultatus ir, naudodami filtrus ar raktinius žodžius, susiaurinti rezultatus.

Daugiau informacijos: <https://betterentrepreneurship.eu/>

5.2. ES lygmeniu veikiantys socialinės ekonomikos tinklai

Socialinė ekonomika (bendrai)

- Socialinė ekonomika Europoje: <https://www.socialeconomy.eu.org/>
- Euklido tinklas: <https://euclidnetwork.eu/>
- Diesis tinklas: <https://www.diesis.coop/>
- RIPESS Europe - "Solidarumo ekonomika Europoje" yra Europos socialinės ekonomikos tinklo
- Solidarumo ekonomikos organizacijos (RIPESS tarpžemyninio tinklo dalis): <https://ripess.eu/en/>.

Kooperatyvai

- Kooperatyvai Europoje: <https://coopseurope.coop/>
- CECOP - Europos pramonės ir paslaugų kooperatyvų konfederacija: <https://www.cecop.coop/>

Socialinės ekonomikos tyrimai

- CIRIEC International: <https://www.ciriec.uliege.be/en/>
- EURICSE - Europos kooperatyvų ir socialinio verslo mokslinių tyrimų institutas: <https://euricse.eu/en/>
- EMES tinklas: <https://emes.net>
- Euklido tinklas: <https://euclidnetwork.eu/>

Socialinės paslaugos

- ENSIE - Europos socialinės integracijos įmonių tinklas: <https://www.ensie.org/>
- CEFEC - Socialinės įmonės Europoje (Europos organizacijų, kurių bendras tikslas - sukurti mokamą darbą neįgaliesiems ir socialiai remtiniams žmonėms, tinklas): <https://socialfirmseurope.eu/>.
- Socialinės paslaugos Europoje - pelno nesiekiantys socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų teikėjai: <https://www.socialserviceseurope.eu/>

Savitarpio pagalbos fondai

- AIM - Tarptautinė savitarpio pagalbos draugijų asociacija <https://www.aim-mutual.org/>

Filantropija

- EVPA - Europos rizikos filantropijos asociacija : <https://www.evpa.ngo/>
- Philea - Europos filantropijos asociacija: <https://philea.eu/>

**Co-funded by
the European Union**

Mikrofinansavimas

- EMT - Europos mikrofinansų tinklas: <https://www.european-microfinance.org/>
- MFC - Fundacija mikrofinansų centras: <https://mfc.org.pl/>
- FEBEA - Europos etiškų ir alternatyvių bankų ir finansininkų federacija: <https://febea.org/>

Žiedinė ekonomika

- RREUSE - Europos socialinio verslo tinklas, veikiantis žiedinės ekonomikos srityje, susijęs su pakartotiniu naudojimu, remontu ir perdirbimu: <https://rreuse.org/>.

Skaitmeninis perėjimas ir socialinės technologijos

- Socialinės gerovės akceleratorius ES: <https://socialgoodaccelerator.eu/>

Miestai ir regionai

- REVES - Europos miestų ir regionų socialinės ekonomikos tinklas: <http://www.revesnetwork.eu/>
- ESER - Europos socialinės ekonomikos regionai: ESER - ESER iniciatyva

Nuorodos

- Europos Komisija (2021 m.). Žmonėms palankios ekonomikos kūrimas: socialinės ekonomikos veiksmų planas. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. COM (2021) 778 galutinis. 2021 m. gruodžio mėn. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0778>.
- Europos Komisija (2022 m.). Pereinamojo laikotarpio kelias į artumą ir socialinę ekonomiką. Europos Komisija. https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/proximity-and-social-economy/transition-pathway_en.
- OCDE (2022 M.). Tarybos rekomendacija dėl socialinės ir solidarumo ekonomikos ir socialinių inovacijų. <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0472%20>
- EBPO (2023 M.). Socialinio poveikio vertinimo socialinės ir solidarumo ekonomikos srityje politikos vadovas. EBPO (2021), "Socialinio poveikio vertinimas socialinei ir solidarumo ekonomikai: OECD Global Action Promoting Social & Solidarity Economy Ecosystems", OECD Local Economic and Employment Development (LEED) Papers, Nr. 2021/05, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/d20a57ac-en>.
- EBPO. (2013). Socialinės ekonomikos įmonės: Lyginamoji teisinės sistemos, politikos ir statistikos analizė. <https://www.oecd.org/cfe/leed/35599922.pdf>.
- Defourny, Jacques & Hulgård, Lars & Pestoff, Victor. (2014). Socialinis verslas ir trečiasis sektorius: Changing European Landscapes in a Comparative Perspective. https://www.researchgate.net/publication/295389582_Social_Enterprise_and_the_Third_Sector_Changing_European_Landscapes_in_a_Comparative_Perspective.
- Jänicke, M., & Binder, M. (2017). Socialinė ekonomika ir žalioji ekonomika: https://www.researchgate.net/publication/373298296_Sustainable_development_economy_and_the_development_of_green_economy_in_the_European_Union.
- Katz, Robert & Page, Antony. (2010). Socialinių įmonių vaidmuo. Vermonto teisės apžvalga. 35.
- Ünal, E., & Sinha, V. K. (2023). Tvarumo kompromisai žiedinėje ekonomikoje: A maturity-based framework. Business Strategy and the Environment, <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/bse.3386>